

DEVOLD®
VLNĚNÉ FUNKČNÍ TERMOPRÁDLO
OBLÉKÁ NORY OD ROKU 1853

Naši nejvýznamnější partneři:

"Tak jako DEVOLD to nikdo neumí!"
s DEVOLDem Vás nic nezastaví

North Trappers, Litoměřice, +420 416 738 846 www.norskamoda.cz

**OUTDOOROVÝ ČASOPIS S UNIKÁTNÍ DISTRIBUCÍ – ROZDÁVÁN ZDARMA VE 430 OUTDOOROVÝCH CENTRECH
KOMPLETNÍHO DOBRODRUHA NAJDETE ROVNĚŽ NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH WWW.CASOPISDOBRODRUH.CZ**

8 2007 DOBRODRUH ZDARMA

Ročník XI.

MĚSÍČNÍK PRO AKTIVITY V PŘÍRODĚ

Jezírko v horách nad Bajkalem

**POŠLI SMS
A VYHRAJ**

**3x ŠKODA
ROOMSTER SCOUT,
3x ZÁJEZD
DO RAKOUSKA**

A 30 TISÍC DALŠÍCH CEN!

Soutěž probíhá od 1. 10. 2007 do 31. 12. 2007 na území ČR.

ALPINE PRO
SPORTSWEAR & EQUIPMENT

www.alpinepro.com

TŘIKRÁT NA BAJKAL

Přírodní perla Sibiře – jezero Bajkal – se díky své, na místní poměry relativně bezproblémové dopravní dostupnosti, stává v posledních letech stále častějším cílem českých cestovatelů. A není divu, jak přírodně, tak i kulturně je se zde na co dívat a co objevovat. Pro inspiraci k cestě proto přinášíme reportáž dívky, která Bajkal a jeho okolí navštívila již třikrát, a to za různými účely i v různých ročních obdobích.

CESTA PRVNÍ – TURISTICKÁ

Poprvé jsem se na Bajkal dostala v létě roku 2004. Putovala jsem stopem a autobusem do Moskvy a pak Transsibiřskou magistrálou do Ulan-Ude, hlavního města Burjatska. Cestou jsem se seznámila s českým studentem Karlovy univerzity, který chtěl na Bajkale sbírat materiál pro svoji bakalářskou práci na téma šamanismus v Burjatsku. Celý vagon byla jedna zvědavá společnost a my jediná cizinci s velkými batohy.

Mnoho mých přátel touží projet magistrálu. I já jsem byla zvědavá, teď ale můžu říct, že nejzajímavější z celé čtyřdenní cesty byly rozhovory se společujícími a občasně mosty přes velké řeky. Trať je obklopena tajgou a jen

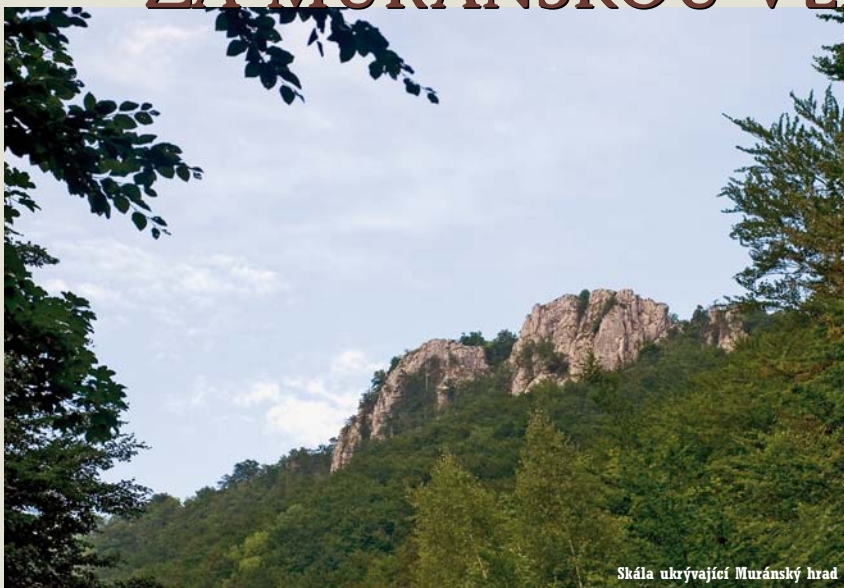
➔ Pokračování na str. 2 a 3

Hromy a blesky nad Klákem... a noc na krku. A jako záchrana – zborcený krmelec. Sotva jsme dokončili přístřešek a připevnili celtu posledním uzlem, otevřelo se nad námi nebe. Bouře si s námi pohrávala po celou noc. Až za mlžného svítání jsme podle stop a obřího lejna zjistili, že jsme bivakovali přímo u medvědího ochozu. Byli jsme ve správný čas na správném místě...

MURÁNSKÁ PLANINA

Kouzelná Muránská planina (která byla od 13. století honitbou uherských králů) se nachází v západní části Slovenského rudohoří. Významnou většinu jejího území tvoří rozsáhlá vápencová planina, z čehož logicky vyplývá, že toto území oplývá bohatými povrchovými i podzemními krasovými jevy.

Význam zvláštního jména – Muráň – musíme hledat v dávných dobách. Podle jazykovědců (např. i podle slovenského jazykovědce Simona Ondruše) je slovo Muráň staroslovanského původu: slovo – morav, murav, muran či moran – prý znamenalo zavodněné, močálovitě místo.

Skála ukrývající Muránský hrad

ZA MURÁNSKOU VENUŠÍ

Intenzivní přírodovědný výzkum Muránské planiny začal již na přelomu 18. a 19. století, kdy tato atraktivní lokalita přilákala řadu významných přírodovědců – F. Fötterleho, G. K. Zechcentera-Laskomerského, G. Reusse, L. Bartolomeidese, L. Greinera, S. Kupčoka a mnohých dalších. Prvním mužem, který se zasazoval o ochranu Muránské planiny, byl již v roce 1938 Pavel Sillinger.

První rezervace v oblasti Muránské planiny byla vyhlášena v roce 1953 (rezervace Suché doly). Roku 1976 byla vyhlášena Chráněná krajinná oblast Muránská planina; 23. září 1997 byla tato lokalita na ploše 20 318 hektarů dokonce vyhlášena Národním parkem. V roce 2004 bylo území Muránské planiny zahrnuto do národního území evropského významu a je navrženo na začlenění do evropské soustavy chráněných území známých pod názvem Natura 2000.

Na území Národního parku trvale žijí všechny velké karpatské šelmy – medvěd, vlk, rys ostrovid, divoká kočka i vydra říční; z dravců zde hnízdí orl skalní i královský. I flóra Muránské planiny je velmi bohatá a zajímavá; největší zájem na sebe poutá endemit lýkovec muránský (Daphne arbuscula), stálezelený keřík,

➔ Pokračování na str. 6 a 8

kama
FASHION & FUNCTION

Mějte pod čepicí!

WINDSTOPPER® and GORE-TEX® are registered trademarks of W.L. Gore & Associates GmbH - www.kama.cz

Sasanky nad sibiřskou perlou

Přibajkalské hřbety

➤ Pokračování ze str. 1

občas se mihne dřevěná vesnička, která za zatáčkou zmizí a vystřídá ji louka a za ní opět následují hodiny zeleného filmu za oknem.

V Ulan-Ude jsme měli velké štěstí, díky předchozímu kontaktu přes internet jsme se mohli setkat s personálem Národního divadla, vyzvídat na průvodcích v Etnografickém muzeu a Muzeu historie Burjatska a natočit pár rozhovorů s místními vzdělanci. S ruskými přáteli jsme navštívili Ivolginský dacan (klášter). Na jednu stranu nás potěšilo, že se místní lidé věnují údržbě a obnově posvátných míst, na stranu druhou, kdo by se dokázal modlit a soustředit s davy turistů za zády... Chtěli jsme si vychutnat večerní klid, a tak jsme se od dacanu vypravili pěšky do nedalekých Samanských hor. Jsou to zvláštní pahorky, tyčící se nad rozličnými rameny Selengy. Za vsí nás začala sledovat smečka psů. Pro Evropana to není ani obvyklý, ani příjemný pocit. Nakonec nás zachránili chlapi, kteří v nivě řeky kosili trávu a měli s sebou obrovského kavkazského ovčáka. Noc jsme strávili při posezení kolem ohně, vyprávění, chlebu a vodce.

Přátelé nás také doprovázeli do Chorinského rajonu, odkud pochází jejich rodina. Tato oblast není tak turisticky navštěvovaná, takže jsme si mohli vychutnat atmosféru vesniček

Písečné břehy jezera

rozptýlených ve stepi. Velmi na mne zapůsobila posvátná místa na stepních vyvýšeninách a skalkách. Na pokroucených borovicích šuměly ve větru modlitební praporky a pohled na nekonečnou step člověka osvobodil od rychlého tepu civilizace. Jen společnost divokých zvířat mi chyběla, jen občas tu zakroužil krkavec, nebo se mezi

stěbly mihla myš. V létě je tu velice sucho a všechen život je soustředěn poblíž vodních toků.

Místem setkání může být kromě vesnice také klášter a cesta. Poutníci jsou zde svobodní jak ptáci, s několika jsme na cestě strávili moc příjemné okamžiky. Klášter u Kižingy nás také přijal vlídně a přirozeněji, než ten Ivolginský a velký

TŘIKRÁT

Budha, usazený ve stepi, se usmíval s bílými mraky za hlavou.

Měli jsme ještě mnoho plánů, ale čas mého odjezdu se nezadržitelně blíží, takže jsme ještě tři dny brouzdali po břehu Bajkalu a pak už jsme si museli seřadit hodinky a dávat pozor na datum, které nás celý měsíc vůbec nezajímalo. Háček byl totiž v tom, že místní vlaky jezdily podle moskevského času, takže jsem málem zmeškala vlak z Ulan-Ude do Moskvy. Nakonec přišlo loučení, já odjížděla domů a Marek čekal na

další dva Čechy, aby se s nimi vydal do Sajan.

CESTA DRUHÁ – VÝZKUMNICKÁ

Na podzim roku 2005 jsem využila nabídky České zemědělské univerzity, kde jsem vystudovala lesnictví, a vyrazila do Saint-Peterburgu na stáž. S kolegy z univerzity jsme chystali přírodovědnou expedici na Bajkal, a tak jsem využila, že v místní Lesotechnické akademii mají plné regály odborné literatury.

Ostrov Uskani

emco

EXPRES NATURAL
OVESNÁ KAŠE
snadno a rychle
za 3 min.

EXPRES S JABKÝMI A SKORICÍ
OVESNÁ KAŠE
snadno a rychle
za 3 min.

EXPRES S BANÁNY A COKOLÁDOU
OVESNÁ KAŠE
snadno a rychle
za 3 min.

EXPRES S MERUNKAMI
OVESNÁ KAŠE
snadno a rychle
za 3 min.

EXPRES S JAHODAMI
OVESNÁ KAŠE
snadno a rychle
za 3 min.

Emco Express
rychlá a zdravá snídaně

za 3 min.

www.emco.cz

NÁRODNÍ SNĚM REGIONŮ SOUDRŽNOSTI

II. národní sněm Regionů soudržnosti ČR 2007
konáno pod záštitou Města Litomyšl
Evropské školicí centrum Litomyšl www.esclitomysl.cz
8.–9. listopadu 2007

Možnosti zvýšení konkurenceschopnosti regionů a jejich prosperita

Cestovní ruch, místní a regionální kultura
Ochrana a využití kulturního a historického dědictví pro image regionů

V kontextu kulturní a regionální politiky státu a eu fondů
2007–2013 podpora rozvoje bydlení a bytové výstavby v obcích

Upřímně se těšíme na Váš zájem a na setkání s Vámi v historickém městě Litomyšl.
Váš kolektiv Regionpartner

Večer na jezeře

Zamrzající Bajkal

NA BAJKAL

► Druhá moje cesta – přírodovědecká – vedla poté na poloostrov Svätý nos (Svjatoy Nos) na východním pobřeží Bajkalu. Vybrali jsme si toto místo k našemu výzkumu, protože Zabajkalský národní park je vyhlášen svojí bohatostí druhů a přitom je dostupný. Byla tam již provedena podrobná botanická a zoologická inventarizace a existují mapy. Pro kolegy byl důležitý výskyt borovice zakřslé (kedrový stlaník), protože je to druh podobný naší borovici klečci, dlouhověky a v této oblasti zasahující od hladiny Bajkalu až na nejvyšší vrchol Svätého nosu. Dendrochronologie je věda, která se zabývá datováním dřeva pomocí měření šířek letokruhů. Přípravené vzorky dřeva se dají přirovnat k jiným vzorkům již známého data, a dají se využít k datování výrazných změn v prostředí, nebo k posouzení vlivu různých faktorů na vegetaci.

Celý měsíc jsme tedy popisovali vegetaci na poloostrově, připravovali vzorky dřeva a fotografovali. Kolegové, kteří zde pracovali před deseti lety, nás varovali, že oblast je velmi pustá a nebezpečná, že práce v terénu je únavná díky vedru a komárům a že máme dávat pozor na medvědy. První rozdíl oproti starým fotografiím byl patrný hned po příjezdu. Šije poloostrova byla posázená stany, po jediné cestě přes přívod jezdilo mnoho aut a na nejvyšší vrchol (Markova 1878 m n.m.) vedla frekventovaná pěšina. Sečetli jsme všechna plus a minus rozvíjejícího se turismu, přihlásili se na správu parku, domluvili se s místními odborníky na podmínkách spolupráce a po nákupu proviantu vyrazili přespat do nádherného borového háje na písčiny dunách u Bajkalu.

Už při prvním pohledu na zem nám bylo jasné, že se bude co učit a co fotografovat. Pětidenní práce s herbaři a měsíční šílení v knihovně nemůže nahradit práci v terénu. Studenti, kteří nás doprovázeli, se nemohli na Bajkal vynadávat a já jsem byla šťastná, že jsem zase zpátky a že nás čekají dva měsíce prázdnin v horách. Tábor jsme založili na náhorním platu Svatonosského hřbetu. Měli jsme obavy, že tu bude také spousta turistů nebo naopak, že medvěd opravdu na naše zásoby přijde. Burchání nás ale přijali velmi přátelsky, turisté na noc přechali do údolí a do vnitrozemí téměř nikdo nechočil.

Důležitým místním krajinným fenoménem jsou sněžníky, velké akumulace sněhu, které vydrží i přes léto, takže poskytují vodu rostlinám, zvířatům a zachránily i nás. Jinak plato pokrývá jen vyprahlá tundra s několika malými jezírky. Silný vítr neustále bije naše skály, na kterých se drží jen odolné borovice, keřovité vrby a břízy, místy jen lišejníky. K našemu překvapení jsme našli spoustu jedlých hub, občas rybič a borůvky. Ostatní zásoby jsme museli donést na hřbetu od Bajkalu. Na poloostrově jsou pouze tři rybářské vesničky, které dříve byly příliš nerušit, ale které nám také neposkytly nic kromě omulů. My jsme našťastí také nic

víc nepotřebovali. Mým přáním bylo spatřit něpru, sladkovodního tuleně, ale ani tentokrát jsem neměla štěstí. Kluci prý večer viděli medvěda, když šli od rybníka k táboru, ale prý rychle utekl. Budu sem muset přijet ještě alespoň jednou. Zažili jsme také požár, na skalách hořela borovice a místní hasiči přijeli za dva dny oheň uhasit. Trochu jsme jim pomohli, vykopali jsme příkop a osekali stromky níž po svahu, pak už jsme jen čekali na déšť. Bylo nám líto několikasetletých borovic, ale v příkrém svahu se nedalo nic jiného

Osada Zmijová večer

dělat. Získali jsme tak dobré přátele. Je dobře, že si stále víc lidí okolo Bajkalu začíná přírody vážit a mnoho dobrovolníků v létě pracuje na ekologických programech. Těžko se nám loučilo a já jsem tušila, že naše spolupráce nekončí. Odjeli jsme ještě na čtrnáct dní do hor Tunkinských Golců, abychom uspokojili touhu po putování. Naše pout začala v Aršanu, vystoupili jsme na několik vrcholů a sedel (neměli jsme mapu, tak dodnes nevíme jejich jména), zažili jsme první srpnový sníh u horského plesa, došli k řece Kitoi, kde nám rybař poradil cestu přes sedlo zpět do Aršanu a pak už v dolině začal sychravý podzim a byl čas vrátit se domů.

CESTA TŘETÍ - ZIMNÍ

Člověk nemusí jezdit za polární kruh, když chce zažít třeskutou zimu a strach z pustiny. Pobřeží Bajkalu je v zimě pusté a zakuté pod příkrov ledu. Slunce nad obzorem barví led a sníh do různých odstínů zlaté a modré a vítr zesiluje chlad k nevydržení. Tentokrát jsme vyrazili ve dvou. Můj kamarád Martin, také doktorand z lesnické fakulty, chtěl poznat jinou zimu, než je ta v Norsku nebo v Alpách. Myslim, že ho Bajkal uchvátil do své moci a že se sem ještě vrátí. V létě. Já jsem také přišla, že příští vánoce pojedou radši na Madagaskar, protože zima nám zalezla do morku kostí, i přes naše dobré vybavení. Naši ruští přátelé z Ust-Barguzinu chodili vesele v usánkách a válenkách, bez rukavíc nabírají vodu do studně. Když jsme jim feklí, že půjdeme na týden ven, nevěřili nám a rozmlouvali nám to. Marně. Na Štědrý den jsme se koupali v horkých pramenech ve Zmijovej, rybař nám dal velkou štiky,

i když u nich je svátek o dva týdny později, a oheň nás poctivě hřál.

Každý den na cestě jsme pak obdivovali Bajkal v různém světle a počasí. Bohužel, nebyl ještě zamrzlý okolo poloostrova, takže jsme museli změnit naplánovanou trasu. Chůze v přemrzlém sněhu je i na sněžnicích obtížná, ale vítr každé ráno rozfítil tenký led a pevně zamrzlé byly jen zářivy, takže jsme neměli jinou možnost. Taiga je v zimě smutná, ještě tajemnější a neprostupnější než v létě, kromě stop ve sněhu téměř mrtvá. Krásný kontrast k pohodlí města. Když jsme přišli na cestu, kudy občas projelo auto, zkusili jsme stopovat. Vzáli nás pokaždé, ale v minus 20 stupních je jízda na korbě spíš za trest. Andrej nám poradil dvě dobrá místa na spaní, jeden srub jsme využili a umím si představit, že při jarním sčítání zvře takhle „okhotovědi“ putují třeba i tři neděle. Vyzkoušela jsem také jejich krátké lyže s tuleními pásy, fungují dobře. Asi budu muset přijet ještě někdy na jaře, to je prý tepleji a po Bajkalu se dá ještě bezpečně chodit. A ani tentokrát se mi nepodařilo spatřit něpru.

Sauna a cihlová pec je nejlepší vynález, za který bychom dali i půl království, když jsme se vrátili z týdenní cesty po Svätém nose do osady. Andrej nás přivítal slovy: „Baňu u nás topíme jednou za týden.“ My: „Hurá.“ Andrej s vážnou tváří: „A to bylo večer.“ Pak už jsme jen hodovali a postupně rozřezávali u pece, než se baňa vyhřála.

Nový rok je zde hlavním svátkem, takže zdobíme jolku, pečeme ryby a navštěvujeme přátele a příbuzné. Městečko večer ožilo, mládež sáňkuje a bouchá petardy, dospělí se na pro-

cházkách zdraví a přejí si vše nejlepší. Hrajeme na kytaru a zpíváme, co Slovan, to muzikant. Všichni tu mají dovolenou až do 15.1. Vánoce podle pravoslavného kalendáře se již tolik neslaví, jen mi sousedka vynadala, když

jsem štípal dříví, že prý nemám ve svátek pracovat.

Cím víc člověk poznává, tím více otázek mu přijde na mysl, a tak už teď vím, tahle moje cesta nebyla poslední.

VIOLA KAŠKOVÁ

Revuce v konstrukci ATC obuvi

Polyuretanový rám **MONOWRAP** se vsazenou pryžovou podešví naleznete u všech modelů obuvi **LOWA AL-X**. Rám **MONOWRAP** integruje ochranný lem, stabilizaci a odpružení v meziodešví.

Řada obuvi **LOWA AL-X** nabízí široký výběr variant svršku pro optimální komfort v nejrůznějších podmínkách. Pro maximální prodyšnost je to kombinace seměs velmi odolnou mikrovláknovou Carduro® a podšívku z hydrofilního sendvičového materiálu: modely **ALX 33** a **ALX 44**. Pro vyváženou kombinaci vodonepropustnosti a prodyšnosti stejný svršek, doplněný podšívku **GORE-TEX® XCR**: model **ALX 66 XCR**. Do chladného počasí je určen model **ALX 65 LODEN** v účelné a módní kombinaci seměs - loden - **GORE-TEX® XCR**, tradičně sklobuná s modernou. Loden (čistě vlněná, hydrofobizovaná, valchovaná počesaná tkanina) byl použitován na kabátce průkopníků alpinismu. Obuv z podobného materiálu dobře posloužila také úspěšné 1. České himálajské expedici 1969 (vrchol Annapúrna IV 71.019.69f), ověřené bez tehdy neexistujícího GORE-Texu.

prosport www.lowa.cz + www.prosport.cz
 Oficiální zastoupení **LOWA** pro ČR + **VLASTNÍ MALOOBCHOD: PROSPORT PRAHA s.r.o.**
 Ke Mlýnu 1, 149 00 Praha 4 - Újezd, tel: 241 483 338, fax: 241 483 335, e-mail: prosport@prosport.cz

RENEŠPO SPORTCENTRUM Brno 2016 BEROUN KOLA ŠKIBY v Pražské botane 1 BRNO DRAPA OC Olympia 11 Dobruška 277, GEMMA Memelovo nám. 156, HEVVIS Golcovo Světlova 36 Valticeva 1, 11 700 SPORT Hvoznice Bc. ČESKÉ BUDĚJOVICKÉ KANIZK SPORT Světlá 19 HRADEC KRÁLOVÉ OC-0101 Golcova 846 + S1.Musomova 275 DRAPA OC Futurum Brněnské 236, SEVER OUTDOOR BOKA JARONOC N.M. SPORT 2000 OC Fokko JIČÍN OC Hvoznice 103 JINDŘICHŮV HORA BRUCE DRUŽINA Jaroslava 56/18 KARLOVY VARY HEVVIS Kaphana Jarosl. KLADNO HORAL Frida T.G.M. 105 KOLÍN SPORTSEVVIS MONTANA Kmochova 406 KUTNÁ HORA MIBI SPORT Kadeř 875 LIBEREC SPORT 2000 Přešice 13/79 + Hodovalka 16 - Dvoř. WINO SPORT Pásmnická/541 MACHOUD UPADLOVIN SPORT posk. Kamenné NOVÉ MĚSTO N.M. 43 SPORT Golcova 918 OLONOK HEVVIS OC Olomouc, HODĚZ 8. května 11 ORPAVA SENEC 10 Páso 2 OSTRAVA ALPSPORT Trjavnice 25, DRAPA OC Futurum Moteřická 3178/46, SKI CENTRUM MAJEJKA 28 - Hvoznice 227 PARDUBICE TRITON Golcova 1582 PÍSEK SPORT A VOLKY ČAS Hlavčinec náměstí 89, VEJTI Valda náměstí 4 PLZEŇ HANAN Americká 54, TREKING SPORT Městské Republiky 21 PODĚBRADY CYKLOSPORTSEVVIS Na Valce 54 PRAHA 1 ALPSPORT Na Florentin 35, BOULDER-SHOP Ládkova 35, HOLLAN SPORT Kravkova 18, JIS SPORT Olšánská 3, OUTDOOR CENTRUM ROCK POINT Na Pávilu 10, ROCK POINT Marinka 2 PRAHA 2 WAKEMPECE Štefánikova 5 PRAHA 4 HEVVIS OC Chabov, VLÁŠTÍNÍ MALOORCHOD PROSPORT Na Mlýnu 1 - Újezd PRAHA 5 DRAPA OC Golcova Hvoznice Platánská 5, DRAPA OC Golcova Brněnské 177, ZPM SPORT Kachovická 2254 PRAHA 6 SPORT KOLLEKT Hvoznice Město Dobruška PRAHA 6 BOULDER Školníská 144/239, MALICE Hvoznice 6 PRAHA 10 HEVVIS Evropské Stříbrná, PEK SPORT Hvoznice 466, ZPM SPORT Světlava 1391 (INTERSPAR) PRAHA 18 DRAPA OC Tazca Letňany PŘEROV ŠACE SPORT Mesto 13 PŘIBRAM AVY SPORT OUTDOOR Orvožanovi 206 ROŽNOV FEM Palackého 2191 SPINDLERŮV MLYN SPORT DUKOVNA Spindlerova Mlýn 159 TABOR HEVVIS Budovická 1020, BLAŽEK SPORT Hvoznice 910 OSTI M.L. HEVVIS OC Golcova WKLHLABI SPORT 2000 OC Centrum Klamovská 16 ZABŘEH DENALI SPORT 28, vývoj 3 ZLÍN DRAPA OC Centra 3, května 1170, HEVVIS OC Golcova ZMLINO TOP SPORT Mesto Ládkova 48 ŽDAR nad SÁZAVOU 6 SPORT Mesto 4

► Pokračování ze str. 1

kteří neroste nikde jinde na světě – na Muránské planině se mu daří a nádherně tu kvete v puklinách nepřístupných skal; lýkovec muránský je třetihorním reliktem, který zde přežil milióny roků a přečkal i poslední zalednění.

Muránská planina je i dnes oázu téměř neporušené přírody, které se naštěstí vyhýbají turistické invazi. Za naší týdenní květnové výpravy jsme – kromě výstupu na hrad – potkali pouze jediného turistu!

Muránský hrad

Pod Muráňem, pod tím hradem dolina hluboká.

Čas po čase do něj nazve Marienka z obloka.

(Samo Chalupka)

Mlok

Zřícenina Muránského hradu se vypíná nad obcí Muráň (do výše 938 m n. m.) na nepřístupném vápencovém Bradle Cigánka. O tomto hradě jsem se dozvěděl před více jak čtyřiceti lety při četbě Bratrstva Aloise Jirásky. Tragická láska hejtmana Talafúse ke krásné, leč zrádné – Márii – vzněcovala mou dětskou fantazii.

Muránská planina

První záznamy o existenci významného hradu najdeme v roce 1271 jako o „castrum Mwrán“. Nedobytný hrad patřil mnohým majitelům, – v 15. století skutečně Janu Jiskrovi z Brandýsa a jeho bratříkům. V první polovině 16. století tu panoval loupeživý rytíř Matej Bašo (byl popraven roku 1549). Později hrad patřil bohatému rodu Széchyovců a Františku Wesselényimu. Mária Séciová (Széchyová) byla vyhlášená krasavičce a proslula pod přezdívkou Muránská Venuše. Její láska ke grofu Františku Wesselényiovi, jejich strmý společenský vzestup a – stejné strmý – pád po nevydařeném povstání i potupný konec Muránské Venuše (1667) je skvělým námětem pro filmový trhák. Snad někdy najde svého Juraje Jakubiska.

Roku 1702 postihl hrad Muráň rozsáhlý požár a od té doby kdysi pyšné sídlo chátralo.

Z okraje hraděb je kouzelný pohled nejen na kroužící krkavce, ale i daleko do krajiny, stejně jako ze skalnatého vrcholu vápencového bradla Cigánka (935 m n. m.), které se nad obcí Muráň vypíná jako homole cukru. Na vápencově-dolo-

mitickém bradle roste i zmíněný endemit lýkovec muránský. Právě k tomuto skalnímu útvaru a k propasti pod ním se váže zajímavá pověst. Kapitán Muránského hradu zahorel kdysi vášnivou láskou k cikánské dívce a oženil se s ní. Tvrdý vojenský chlebiček ho však často nutil pobývat mimo hrad a jeho krásná, leč žádoživá, žena mu byla nevěrná. Zoufalý kapitán

potrestal ženušku za její zálety vsátku tvrdě – svrhl ji ze strmého útesu na dno propasti. Od té doby nazývají lidé skalní bradlo Cigánka.

Na Muránském zámku zabíli Cigánku Hej nebola to Cigánka ale kapitánka

(lidová píseň) ►

Nižná Hlavová

15. ročník festivalu cestovatelských besed, outdoorových filmů a fotografií

Cestovatelské Scuk

10. 1. - 12. 1. 2008 BRNO

Zvláštní hosté
ČESKÝM ULIKES
VÝCHODNÍ TIBET
ST. 10. 1. 18:00 PLANETARIUM
KATEŘINA A MILOŠ NOTANÍ
TAJEMSTVÍ POUŠTE
PA. 11. 1. 18:00 PLANETARIUM

Doprovodný program
cestovatelský bál
aukce zájezdů
výstavy fotografií
trakařový závod

Čína
Těpui
Azorské ostrovy
Lyžování v Kásmíru
Ekvádor a Galapágy
Výstup na El-Capitan
Vysoký Atlas a Sahara
Ohnová země a Patagonie
Panama a Kostarika na kole
Idioti na plavbě kolem světa
Nordkap - Gibraltar na kole
.... a mnoho a mnoho dalšího

podrobný program, vstupenky a další info na WWW.KUDRNA.CZ

Jízdenky snadno a rychle

eTicket

Nakupujte pohodlně na www.eshop.cd.cz

Bezstarostný nákup s garancí rezervovaného místa

S traťovými jízdenkami Českých drah výhodně i první třídou

Tisíce lidí dojíždí denně do práce nebo do školy vlaky, České dráhy pro ně proto připravily celou paletu traťových jízdenek. Cestující si je mohou pořídit v jednosměrné i obousměrné verzi, mají různou délku platnosti, jsou přenosné a pro děti a studenty platí zvláštní zlevněné jízdné.

Za základní cenu jsou vydávány traťové jízdenky cestujícím starším patnácti let. Jejich nespornou výhodou je, že si je mohou například manželé nebo kolegové podle potřeby půjčovat. Jsou totiž přenosné. Jízdenky prodávají České dráhy v týdenní, měsíční a tříměsíční verzi, platí přitom, že nejlépeji vyjde čtvrtletní traťová jízdenka. „Mimořádně výhodné je i cestování první třídou. U týdenních traťovek je první třída dražší jen o 30%, u měsíčních o 20% a u čtvrtletních jen o 10% oproti ceně druhé třídy. Čtvrtletní traťovka na první třídu vyjde dokonce levněji, než tři měsíční jízdenky na druhou třídu. Je to bonus pro věrné a pravidelné zákazníky,“ vysvětluje výhody traťových jízdenek Ludka Hnulíková, ředitelka Odboru osobní dopravy a přepravy Českých drah. „Například na traťech Ostrava–Opava nebo Kolín–Český Brod zaplatí cestující za čtvrtletní obousměrnou traťovou jízdenku v první třídě 2218 korun. Kdyby si kupoval každý měsíc traťovku do druhé třídy, přijde ho to o 50 korun draž. Naši cestující rádi využívají oddílů první třídy v běžných rychlících, ale i v příměstských vlacích CityElefant. Za prvních pět měsíců se nám oproti stejnému období loňského roku zvedl prodej jízdenek do první třídy o 34%.“

Pro žáky základních škol do 15 let a studenty středních a vysokých škol od 15 do 26 let vydávají ČD žákovské průkazy, které je opravňují cestovat za tzv. žákovské jízdné, nebo na žákovské traťové jízdenky. „Žákovské traťové jízdenky prodáváme v týdenní nebo měsíční verzi a platí ve druhé vozové třídě od 1. září do 30. června,“ dodává Ludka Hnulíková. Například na trati Kralupy nad Vltavou–Praha vyjde měsíční traťová jízdenka pro kategorii do 15 let na 378 korun, studenti od 15 do 26 let za ni zaplatí 655 korun.

Traťové jízdenky platí i o víkendy a zaplacenou trasu je možné absolvovat několikrát denně. „Kupříkladu, když cestující dojíždí z Kolína do Prahy a o víkendy chce jet za babičkou do Ústí nad Labem, může na cestu do Prahy využít platnou traťovou jízdenku a doplatit jízdné jen z Prahy do Ústí,“ uzavírá Ludka Hnulíková.

Podrobné informace o traťových jízdenkách jsou uvedeny na www.cd.cz v záložce „cestování vlakem“.

KRAJ VYSOČINA V ZIMĚ

Vysočina je okouzlující nejen v létě, prozářená teplými paprsky slunce, ale i v zimě, kdy ledové vánice dokáží zakrýt všechno kolem jiskřivě bělavými závějeji sněhu. Vyznavači zimních sportů si při vyslovení slova Vysočina okamžitě vybaví perfektně upravené běžecké trasy a světově proslavený závod Zlatá lyže. Cestu do zdejších středisek, kde nemusíte potkávat davy lidí na svazích, nachází každoročně stále více lyžařů.

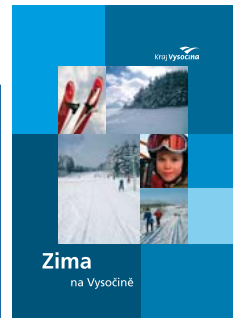
LYŽAŘSKÝ BĚŽKAŘSKÝ RÁJ

Kilometry upravených tras, dlouhé bílé pláně, dech beroucí stoupání, adrenalinové sjezdy a romantika. To vše zahalené v hávu nádherné přírody.

Zejména nejsevernější část Vysočiny, Žďárské vrchy, patří díky nadmořské výšce, mírně zvlněnému teré-

Běhání u Nového Města na Moravě

ačního střediska v Zubří lze vyzkoušet snowtubing – sešup ve speciálním nafukovacím kole po čtyřsetmetrové dráze je lákadlem pro děti i dospělé. Na Havlíčkobrodsku patří k nejoblíbenějším areálům Sv. Anna u Chotěboře (567 m n.m., <http://svanna.webpark.cz>), která je zároveň častým výchozím místem pro běžkaře. Přírodní běžecké stopy doplňují nabídku i v zimním středisku Kadlecák u Světla nad Sázavou (585 m n.m., www.kadlecak.unas.cz). Ve Vysoké u Havlíčkova Brodu (600 m n.m., www.lyzarhb.cz) je lyžařům k dispozici zbrusu nový vlek. Na Jihlavsku se nejčastěji lyžuje na obou svazích vrchu Čeřínku (750 m n.m., www.cerinek.cz), kde jsou k dispozici profesionální instruktoři lyžařské i snowboardové školy. Rovněž na vrchu Rudný (613 m n.m., www.sacberk.cz) v okrajové části Jihlavy se můžete ve víkendových kursech zdokonalit v lyžování či jízdě na snowboardu. Přiznivci lyžování často míří také do Luk nad Jihlavou (550 m n.m., www.gizela.cz). Na Třebíčsku je nejvyhledávanější sjezdovka v Číchově (593 m n.m., www.skjalovec.cz). Nejníže položená sjezdovka na Vysočině se nachází na kopci Strážná Hora (410 m n.m.) s oblíbenou a vyhledávanou dětskou lyžařskou školkou.

NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ – KOLÉBKA LYŽOVÁNÍ NA VYSOČINĚ

Lyže se v okolí Nového Města na

Harušův kopec

s 20 km upravených tras. Vyjmenovat bychom mohli mnohé další. Není proto divu, že půvabná zasněžená krajina Vysočiny připomíná pavučinu utkanou ze stop lyží vinoucích se všemi směry.

KOMFORT LYŽAŘŮ NA ŽĎÁRSKU DÍKY MODERNÍM TECHNOLOGIÍM

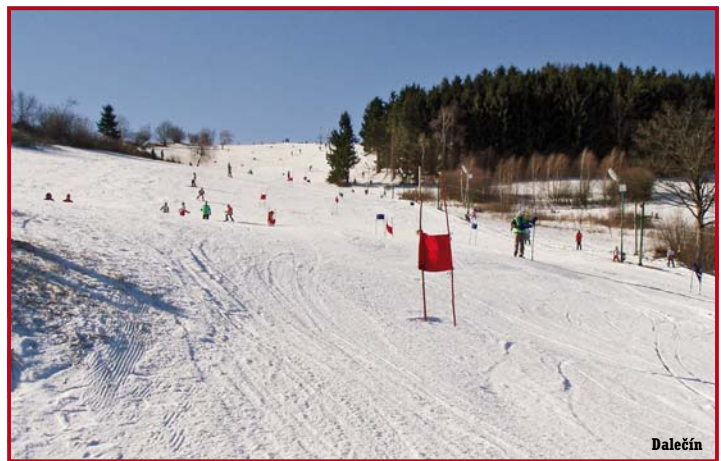
Výběr trasy pro turistický výlet na běžkách je díky internetu velmi jednoduchý. Trasu projetou rolbou zaznamenaná GPS rekordér a informace pak zájemce najde na internetových stránkách. Kromě aktualizované mapy upravených turistických tratí zahrnuje lyžařský informační servis i předpověď počasí a stav sněhu. Tímto způsobem jsou zpracovávány informace na Novoměstsku (<http://lyzovani.nmmn.cz>) a na Žďársku (www.ab-sport.cz). Velkou výhodou mají zejména lyžaři na Novoměstsku díky internetovým in-

NAUČTE SVÉ DĚTI LYŽOVAT BEZ DAVŮ LIDÍ NA SJEZDOVKÁCH

Mírné svahy jsou vhodné zejména pro rodiny s dětmi, pro lyžařské kursy a pro mírně pokročilé lyžaře. Celkem jsou na Vysočině tři desítky sjezdovek v délce od 300 do 600 m, většina areálů nabízí díky umělému zasněžování a strojově upraveným svahům dokonalé podmínky v průběhu celé lyžařské sezóny a odpovídajícím zázemím poskytuje návštěvníkům maximální pohodlí.

K nejznámějším areálům na Žďár-

Dalečín

nu a dobrým sněhovým podmínkám k oblíbeným rekreačním místům. Na Novoměstsku je každoročně udržováno přes 100 km běžeckých tratí. Okruhy jsou rozlišeny barevným značením, jejich stopy se najíždějí rolbami i skútry podle potřeby a počasí. V místě křížení okruhů poradí lyžařům téměř padesátka lyžařských rozcestníků, kde je možné se občerstvit a kde se dá nastoupit na autobus či vlak. Na novoměstské trati navazují u Račina trasy udržované v okolí Velkého Dářka. Okruhy je celkem osm a měří přes 80 km. U Skalského dvora navazují trasy z okolí Bystřice nad Pernštejnem, jejichž dvě hlavní větve jsou dlouhé 15 km. A u Skleného se zase napojují tratě směrem na Žďár nad Sázavou. Zde si mnoho příznivců lyžování získal Ski areál Martina Koukala s klasickými i bruslařskými stopami, na které navazuje 30 km běžeckých tras v okolí města.

Díky krajinnému reliéfu jsou běžkaři vyhledávány i terény Jihlavských vrchů. Dlouholetou tradici mají trasy v okolí nejvyššího vrcholu Vysočiny – Javořice. Pravidelně upravená je pěti- a osmikilometrová trať, vyznače-

U Samotína

na je běžecká trasa o délce 15 km. Na sousedním vrcholu Čeřínku jsou vedle klasických tratí protahovány také tratě pro bruslaře. Nejdelší trať měří 20 km a k dispozici jsou i tratě závodní.

Uznávanou běžeckou oblastí je okolí lyžařského střediska sv. Anna východně od Chotěboře, nebo okolí Fajtova kopce u Velkého Meziříčí, obě

formačním kioskům umístěným v 38 obcích regionu.

Zavedených okruhů je však nemusíte držet. Vybrat si můžete stopu, která se vám hodí, kterou si turisté vyspalí či kterou si vyjedete sami. Inspiraci může být několik detailně popsanych tipů na lyžařský výlet na www.region-vysocina.cz v sekci Dovolena – Tipy na výlety.

sku patří Ski Snowpark Nové Město na Moravě na Harusově kopci (741 m n.m., www.skisnowpark.cz), jehož součástí je moderní biatlonový areál a kde bude od zimní sezóny 2007/2008 k dispozici lanovka. Lyžování ve Ski areálu v Karasíně (707 m n.m., www.karasin.cz) lze doplnit nádherným výhledem z rozhledny u horní stanice vleku. Oblíbeným střediskem je také lyžařský areál ve Svatce (742 m n.m., www.skiareal-svatka.cz), který svými parametry uspokojí jak děti a začátečníky, tak i náročnější sjezdaře. Lyžařské dovednosti si můžete osvojit ve Skiareálu Dalečín (647 m n.m., www.skidalecin.cz), jehož vlek mohou zdarma využít běžkaři, kteří se vyvezou na kopec a napojí na upravenou trasu. Ve Skiareálu v Novém Jimramově (650 m n.m., www.skijimramov.cz) je k dispozici snowpark pro snowboardisty či akrobatické lyžaře a můžete se zde zúčastnit kursů carvingu. Základní i pokročilé prvky lyžování vás naučí instruktoři lyžařských kursů na sjezdovce na severním svahu Fajtova kopce u Velkého Meziříčí (550 m n.m., www.skilubvm.cz). V areálu rekre-

Moravě objevily již kolem roku 1890, na prvních prý jezdili lesní revírník Rudolf Gabessam z Fryšavy. Ten brzy našel množství nadšených následovníků, a tak se z Nového Města na Moravě stalo lyžařské centrum Vysočiny, kde najdete ideální podmínky hned pro několik lyžařských disciplín.

Přijďte si do Nového Města na Moravě užít napínavou atmosféru závodů FIS Tour de Ski v běžeckém lyžování E.ON ZLATÁ LYŽE. Termín závodů je 28. 12. – 29. 12. 2007.

Podrobný program naleznete na www.zlatalyze.cz, informace vám podá také Městské informační centrum, Vratislavovo náměstí 97, 592 31 Nové Město na Moravě, tel. 566 650 254, e-mail: ic@nmmn.cz, www.nmmn.cz

Katalog VYSOČINA V ZIMĚ přináší kompletní přehled sjezdovek a několik doporučených tipů pro výlety na běžkách. Vyžádat si ho můžete na adrese:

Kraj Vysočina, oddělení cestovního ruchu, Žitkova 57, 587 33 Jihlava, tel. 564 602 555, e-mail: tourism@kr-vysocina.cz